

اهمیت فرآیند طراحی با رویکرد تبیین نظریات کریستفر الکساندر

فاطمه نظر زاده^{۱*}، جمال الدین مهدی نژاد^۲

۱- دانشجوی دکتری معماری دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوشهر، Fa_nazar@yahoo.com

۲- دانشیار معماری دانشکده معماری/دانشگاه شهید رجایی، j_mahdinejad@yahoo.com

چکیده

هر فرآیند طراحی، روند خلاقانه تولید محصول ایده آل می باشد. اگر به هر پروژه‌ی طراحی به عنوان یک مسئله بنگریم، درمی یابیم که هر مسئله شامل ملزوماتی می باشد که بین این ملزومات روابط داخلی و خارجی حاکم است، این روابط باعث می شود، حل یک مسئله دچار پیچیدگی شود. این در حالی است که با پیشرفت تکنولوژی این تعاملات پیچیده تر نیز می شود. در نتیجه طراح نیازمند ایجاد فرآیندی برای درک هر چه ساده تر و سریع تر بین این نیازهاست. کریستفر الکساندر از جمله طراحانی است که به حل این مشکل پرداخته است و با طرح، نوعی از فرآیند طراحی، قصد در کمک به ساده کردن این پیچیدگی ها داشته است. او به شکل تازه‌ای از بیان در روند طراحی دست یافته است که خود آن را الگوهایی معرفی می کند که در روند خاص مطالعاتی به آن ها می توان دست یافت. این الگوها در روند تهیه و تحقق برنامه ایجاد می شوند و روند طراحی را ساده و منطقی می کند. در این مقاله به بررسی فرآیند طراحی از دیدگاه الکساندر و چگونگی دستیابی به الگوهای معماری می پردازیم

واژه های کلیدی: کریستفر الکساندر، روند طراحی، دیاگرام، فرآیند.

۱- مقدمه

طراح، امروزه در روند یک طراحی با پیچیدگی های بسیاری روبرو می شود، که این پیچیدگی ها، همواره در حال رشد می باشد. طراح برای درک این پیچیدگی های در حال رشد، نیازمند کسب اطلاعات و مهارت هایی است، که این اطلاعات و مهارت ها نیز به سرعت در حال تغییر هستند. در نتیجه طراح با حجم بسیار گسترده ای از اطلاعات که همواره در حال تغییر هستند، روبرو می باشد. از طرفی ذهن بشر دارای محدودیت هایی است که باعث می شود نتواند به آنالیز این حجم بسیار گسترده از اطلاعات بپردازد. W.J.Rittle اظهار می دارد [۸]، علومی که در طراحی کاربرد دارند بسیار متنوع هستند و از میان جنبه های متفاوت تجربیات بشر، طراحی را احاطه کرده و متأثر می سازد.

امروزه ما در علوم مختلف، مانند ریاضیات و شیمی می بینیم، دانشمندان برای درک پیچیدگی های مسئله و ساده تر کردن آن ها، با بیانی انتزاعی به طراحی و ایجاد الگوهایی بین روابط مختلف مسئله رسیده اند (مانند شکل ۱). با این فرآیند، کاربر در کوتاه ترین زمان می تواند به کشف روابط بین مسئله و حل آن بپردازد. مسائلی که امکان حل کردن ذهنی آن ها وجود ندارد به سادگی بر روی یک تکه کاغذ، قابل حل شده اند.